

What Goes Around Comes Around

The Events/Actions of the Fathers are a Sign for the Children – מעשה אבות סימן לבנים

FIRST APPROACH

I

בראשית פרשת לך לך פרק יב

(א) וַיֹּאמֶר יְקֹוֹק אֶל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאֶרֶץ
וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ:

(ב) וְאֶעֱשֶׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וְאֶבְרַכְךָ וְאֶגְדְּלָהּ שְׁמֹךָ
וְהָיָה בְרָכָה:

(ג) וְאֶבְרַכָּה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלְלֶיךָ אָרֹר וְנִבְרַכְוּ בְךָ
כָּל מִשְׁפַּחַת הָאָדָמָה:

(ד) וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹוֹי יְקֹוֹק וַיֵּלֶךְ אֹתוֹ
לוֹט וְאַבְרָם בֶּן חֲמִשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ
מִחָרָן:

(ה) וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת לוֹט בֶּן אַחִיו
וְאֶת כָּל רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ
בְּחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אֶרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה כְּנַעַן:

(ו) וַיַּעֲבֵר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שָׁכֵם עַד אֵלוֹן
מֹרָה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בְּאֶרֶץ:

(ז) וַיֵּרָא יְקֹוֹק אֶל אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזָרְעֶךָ אֲתָן אֶת
הָאֶרֶץ הַזֹּאת וַיְבַן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיְקֹוֹק הַנִּרְאָה אֵלָיו:

(ח) וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם הַהָרָה מִקְדָּם לְבֵית אֵל וַיֵּט
אֶהְלֵה בֵית אֵל מִיָּם וְהָעִי מִקְדָּם וַיְבַן שָׁם מִזְבֵּחַ
לַיְקֹוֹק וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְקֹוֹק:

(ט) וַיֵּסַע אַבְרָם הַלּוֹךְ וְנִסּוּעַ הַנִּגְבָּה: פ

(י) וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וַיֵּרֵד אַבְרָם מִצְרַיִם לְגֹוֶר
שָׁם כִּי כָבֵד הָרָעַב בְּאֶרֶץ:

1 Now HaShem said unto Abram: 'Get thee out of thy country, and from thy kindred, and from thy father's house, unto the land that I will show thee.

2 And I will make of thee a great nation, and I will bless thee, and make thy name great; and be thou a blessing.

3 And I will bless them that bless thee, and him that curseth thee will I curse; and in thee shall all the families of the earth be blessed.'

4 So Abram went, as HaShem had spoken unto him; and Lot went with him; and Abram was seventy and five years old when he departed from Haran.

5 And Abram took Sarai, his wife, and Lot his brother's son, and all their substance that they had gathered, and the souls that they had gotten in Haran; and they went forth to go into the land of Canaan; and into the land of Canaan they came.

6 And Abram passed through the land until the place of Shechem, until the plains of Moreh. And the Canaanite was then in the land.

7 And HaShem appeared unto Abram, and said: 'Unto thy seed will I give this land'; and he builded there an altar unto HaShem, who appeared unto him.

8 And he removed from thence unto the mountain on the east of Beth-el, and pitched his tent, having Beth-el on the west, and Ai on the east; and he builded there an altar unto HaShem, and called upon the name of HaShem.

9 And Abram journeyed, going on still toward the South.

10 And there was a famine in the land; and Abram went down into Egypt to sojourn there; for the famine was sore in the land.

1. רמב"ן בראשית פרק יב פסוק ו (Nachmanides Bereishit 12:6)

וַיַּעֲבֵר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שְׂכֵם עַד אֵלוֹן מוֹרֵה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בְּאֶרֶץ:

And Avram passed through the land until the place of Shechem, to Elon Moreh, and the Canaanite was then in the land.

AND AVRAM PASSED THROUGH THE LAND. I will tell you a principle by which you will understand all the coming portions of Torah concerning Avraham, Yitzchak, and Yaakov. It is a great matter which our rabbis mentioned briefly, saying: **“Whatever has happened to the patriarchs is a sign to the children.”** It is for this reason that the verses narrate at great length the account of the journeys of the patriarchs, the digging of the wells, and other events. Someone may consider them unnecessary and of no useful purpose, but in truth, they all serve as a lesson for the future: when an event happens to one of the three patriarchs, that which is decreed to happen to his children can be understood.

...And it is for this reason that the Holy One, Blessed be He, caused Avraham to take possession of the land, and symbolically did all to him that was destined to happen in the future to his children... **Understand this principle!** And I will now begin to explain the details [of this principle] in the verses, with G-d’s help.

2. רש"י (Rashi)

UNTIL THE PLACE OF SHECHEM — In order **to pray on behalf of Jacob’s sons**, anticipating the time when they would come to fight against Shechem.

שפתי חכמים (Sifsei Chachamim)

To pray on behalf of Yaakov’s sons. Rashi is answering the question: Why does it not recount that he came to Sukkos, the city closest to Eretz Yisrael’s boundary — as we see in *Parshas Vayishlach* (33:17)? Thus Rashi explains that [he came to Shechem] to pray. Alternatively, Rashi is answering the question: Why does it say, “The *place* of Shechem,” and not, “The *city* of Shechem,” as it is written later (33:18), “Yaakov arrived safely at the city of Shechem”? Thus Rashi explains that he came to pray, and it says “place” because he who prays should set for himself a fixed *place* for his prayer.

THE PLAIN OF MOREH — This is Shechem (Sotah 32a). He showed him Mount Gerizim and Mount Ebal where Israel took upon themselves the oath to observe the Torah

This is hard for Rashi: If Shechem is the same as the Plain of Moreh — and it is written, “Until the place of Shechem” — **why does it also need to be called the Plain of Moreh?** Rashi answers, “He showed him Mount Gerizim and Mount Eival.” And it is written [regarding the oath that was taken there], “The Plain of Moreh” (Devarim 11:30). **Where Israel accepted** ... [אלון מורה is so called] because אלון is from the root of אלה (oath), and מורה is from the root of הוראה, which is Torah. (*Maharshal*)

AND THE CANAANITE WAS THEN IN THE LAND — They (the Canaanites) were gradually conquering the land of Israel from the descendants of Shem, for it had fallen to the share of Shem when Noah apportioned the earth amongst his sons, for it is said (Genesis 14:18) “And Melchizedek king of Salem (Jerusalem)”. For this reason the Lord said to Abram (Genesis 12:7) “to thy seed will I give this land” — “I will in some future time return it to thy children who are descendants of Shem”.

3. רמב"ן (Nachmanides)

AND AVRAM PASSED THROUGH THE LAND UP TO THE PLACE OF SHECHEM – Rashi wrote – ‘he entered it up to the place of Shechem in order to pray on behalf of Yaakov’s sons when they would come grieved from the field.’ This is correct. And I would add that Avram took possession of this place at the very beginning, even before the land was given to him. **It was thus hinted to him that his children would first conquer this place before they would merit it**, and before the guilt of the inhabitants of the land was full enough to warrant their exile from it. It is for this reason that the verse here states *‘And the Canaanite was then in the land.’*

4. רמב"ן בראשית פרק יב פסוק י (Nachmanides Breishit 12:10)

And there was a famine in the land, and Avram went down to Egypt to sojourn there because the famine was severe in the land.

וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ - Avraham went down to Egypt because of the famine...to keep himself alive in the days of the drought; and the Egyptians oppressed him for no reason, by attempting to take his wife. Hashem avenged them with **great** plagues, and brought him forth from there with cattle, silver, and gold, and Pharaoh even commanded his men to escort them from the land. He thus alluded to Avraham that his children would go down to Egypt on account of a famine, to dwell in the land, and the Egyptians would do evil with them and take the women from them...but He would avenge their cause with great plagues until He would bring them forth with silver and gold, sheep and oxen, cattle, with the Egyptians pressuring to send them out of the land. Nothing was lacking in all the events that happened to the patriarchs that would not occur to the children....Rabbi Pinchas said in the name of Rabbi Oshaya that G-d said to Avraham: **‘Go forth and pave out a path for your children!’**

בראשית יב	בראשית מג-שמות
<p>וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ</p> <p>וַיֵּרַד אַבְרָם מִצְרַיִם...כִּי־כָבֵד הָרָעַב בְּאֶרֶץ:</p> <p>There was a famine in the land, and Abram went down to Egypt to sojourn there, for the famine was severe in the land.</p>	<p>וְהָרָעַב כָּבֵד בְּאֶרֶץ</p> <p>וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּעַר שְׁבַע...וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם</p> <p>יַעֲקֹב וְכָל זָרְעוֹ אֹתוֹ: בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אֹתוֹ בְּנֹתָיו</p> <p>וּבְנוֹת בָּנָיו וְכָל זָרְעוֹ הֵבִיא אֹתוֹ מִצְרַיִם</p> <p>And the famine in the land was severe.</p> <p>And Jacob set out from Beer-sheba...</p> <p>Jacob and all his offspring with him came to Egypt:</p>
<p>וַיֵּרְאוּ אֹתָהּ שְׂרֵי פַרְעֹה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל פַּרְעֹה וַתִּקַּח</p> <p>הָאִשָּׁה בֵּית פַּרְעֹה</p> <p>Pharaoh’s courtiers saw her and praised her to Pharaoh, and the woman was taken into Pharaoh’s palace.</p>	<p>וַיֵּצֵא פַרְעֹה לְכָל עַמּוֹ לֵאמֹר כָּל הַבֵּן הַיְלֹד</p> <p>הַיְאֹרָה תִשְׁלִיכֶהוּ וְכָל הַבַּת תַּחֲיֶינָהּ</p> <p>Then Pharaoh charged all his people, saying,</p> <p>“Every boy that is born you shall throw into the Nile, but let every girl live.”</p>
<p>וַיַּגַּע יְקֹוֹק אֶת פַּרְעֹה נִגְעִים גְּדֹלִים</p> <p>But Hashem afflicted Pharaoh with mighty plagues</p>	<p>וְשַׁלַּחְתִּי אֶת יָדִי וְהִפִּיתִי אֶת מִצְרַיִם בְּכָל</p> <p>נִפְלְאוֹתַי אֲשֶׁר אַעֲשֶׂה בְּקִרְבּוֹ וְאַחֲרָיו כֵּן יִשְׁלַח</p> <p>אֶתְכֶם:</p>

	<p>I will stretch out My hand and smite Egypt with various wonders which I will work upon them; after that he shall let you go</p>
<p>וְלֹאֲבָרָם הֵיטִיב בְּעִבּוּרָהּ וַיְהִי לוֹ צֹאן וּבָקָר וְחֲמֹרִים וְעֲבָדִים וְשִׁפְחוֹת וְאֶתְנַת וְגַמְלִים: And because of her, he did good for Abram; he acquired sheep, oxen, asses, male and female slaves, she-asses, and camels.</p>	<p>וַיִּקְוֶה נָתַן אֶת חַן הָעַם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיִּשְׁאַלוּם וַיִּנְצְלוּ אֶת מִצְרַיִם: (לח) וְגַם עָרַב רַב עָלָה אִתָּם וְצֹאן וּבָקָר מִקְנֵה כְּבֹד מְאֹד: Hashem disposed the Egyptians favorably toward the people, and they let them have their request; thus they stripped the Egyptians. Moreover, a mixed multitude went up with them, and very much livestock, both flocks and herds.</p>
<p>וַיִּצַו עָלָיו פַּרְעֹה אַנְשִׁים וַיִּשְׁלְחוּ אוֹתוֹ וְאֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ And Pharaoh put agents in charge of him, and they sent him off with his wife and all that he possessed.</p>	<p>וַתִּחְזַק מִצְרַיִם עַל הָעַם לְמַהֵר לְשַׁלְּחָם מִן הָאָרֶץ כִּי אָמְרוּ כָלֵנוּ מֵתִים The Egyptians urged the people on, impatient to have them leave the country, for they said, "We shall all be dead."</p>

II

This is the story of Isaac, son of Abraham. Abraham begot Isaac.

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אֲבִרְהֵם הַוּלִיד
אֶת־יִצְחָק: (בראשית כה:יט)

5. אברבנאל (Abarbanel)

השאלה הא' באמרו אברהם הוליד את יצחק אחר שאמר ואלה תולדות יצחק והוא כפל מבואר. ורש"י כתב מהמדרש בטעם ההכפל הזה שהיה זיו איקונין של יצחק דומה לאברהם אביו. וי"א שלאחר שנקרא אברהם הוליד את יצחק. לא בהיותו נקרא אברם. ועם היות כל זה אמת לא היה ראוי לכתבו במקום הזה אלא כאשר נולד. והרא"ב כתב שאברהם גדל את יצחק כמו יולדו על ברכי יוסף והיא באמת הודעה מיותרת כי בידוע שהוא גדלו ולא תרח אביו. והר"מ כתב שחזר הכתוב להתחיל מראש היחס וכפי דרכו היה ראוי שיאמר הכתוב אלה תולדות אברהם אברהם הוליד את יצחק:

והנכון שמלת תולדות כולל להולדת הבנים ולמאורעות שאירעו לו ולכן אמר אברהם הוליד את יצחק להגיד שבמאורעות שקרו וארעו ליצחק נתדמה לאברהם באופן שהם הוכיחו כי אברהם הוליד את יצחק להדמות עניני האב וקורותיו לעניני הבן. כי הנה אם אברהם לקח אשה ממשפחתו יצחק גם כן לקח אשה ממשפחתו. אם אברהם לקחה בבחרותו בן מ' שנה כמו שביארתי שם גם יצחק לקחה בן מ' שנה. אם אברהם ואשתו שניהם היו עקרים גם יצחק ואשתו היו עקרים. אם אברהם הוליד ראשונה ישמעאל הרשע ואח"כ יצחק החשוב כן יצחק הוליד תחלה עשו הרשע ואח"כ הוליד יעקב איש תם. אם אברהם הוליד ישמעאל פרא למוד מדבר וצודה תמיד ויצחק יושב אהלים כן יצחק הוליד עשו יודע ציד איש שדה ואחר כך ויעקב איש תם יושב אהלים. אם אברהם אהב את ישמעאל עם כל חסרונו כן יצחק אהב את עשו. אם אברהם גרש מביתו את ישמעאל לא מרצונו אלא מרצון השם כן יצחק גרש את עשו מברכתו ומירושתו ברצון השם. אם אברהם בנו הקטון ירש את ברכתו ויעודי ירושת ארצו ככה יצחק יעקב בנו הקטון זכה לזה עצמו. אם בימי אברהם היה רעב ג"כ בימי יצחק היה רעב. אם אברהם הלך אל גרר לגור שם כן יצחק. אם אברהם הלך אליו אבימלך ופיכל שר צבאו לבקש בריתו ושלומו. אם אברהם אמר על אשתו אחותי היא והוכיחו אבימלך על כך כן יצחק. אם אברהם נתברך במקנה צאן ובקר כן היה יצחק גם כן אם אברהם חפר בארות כן יצחק. הרי לך הדמוים האלה וזולתם שהיו ביניהם שבעבורם אמר אברהם הוליד את יצחק שנתדמה אליו בקורותיו.

III

When her time to give birth was at hand, there were twins in her womb. The first one emerged red, like a hairy mantle all over; so they named him Esau. Then his brother emerged, holding on to the heel of Esau; so they named him Jacob.* *Jacob Play on Heb. 'aqeb "heel."* Isaac was sixty years old when they were born.

(כד) וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לֵלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמָם בְּבֶטְנָהּ:
(כה) וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי כֹלֹ כְּאֹדָרֶת שֵׁעָר
וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו: (כו) וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אָחִיו
וַיְדוּ אַחֲזֵת בְּעֵקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב
וַיִּצְחַק בֶּן־שָׁשִׁים שָׁנָה בְּלֶדֶת אֹתָם:

6. אברבנאל (Abarbanel)

השאלה הו' מה ראתה החכמה האלקית שחייבה שתלד רבקה התאומים האלה נשיאים לאמותם. והנה יצחק וישמעאל היו ראשי גוייהם אבל לא היו תאומים בבטן המלאה כי האחד היה בן שרה והאחד בן הגר ולמה לא היה כן עשו ויעקב והוצרכו להתהוות יחד בבטן רבקה ואם היה הכרח היותם תאומים מדוע היו ברבקה ולא בשאר האמהות:

זכר הכתוב שידו **אוחזת בעקב** עשו והיה עם היות שניהם בשתי שליות יראה שנפתחו שתיהם ברגע אחד ויצאו שני העוברים יחד אל פי הרחם לצאת והנה הקדים עשו לצאת ואז אחז יעקב בעקבו שמה בשעת היציאה היה זה אצלי **לרמוז על סודות דברים חמשה**. האחד להודיע שהיה **יעקב ראוי לצאת ראשונה** כי הוא נתהוו מטפה ראשונה כדבריהם ולפי שקדם עשו לצאת היה יעקב אוחז בעקבו לעכבו שלא יצא לפניו כי הוא הבכור כפי האמת והיה רוצה לצאת ראשונה ובזה רמז מה שהיה אחר כך שיעקב יקח את בכורתו וכבר העירו במדרש על הרמז הזה וכמו שהביאו רש"י בפירושו. והב' להגיד **שכן יהיה תמיד אדום וישראל קשורים זה בזה כשזה קם זה נופל** וכמו שזכרתי ושלבטן אמם היו שונאים ונלחמים זה בזה והג' להודיע שיהיה **יעקב אוחז בדברים שהיה עשו דש בעקבו** כי הוא היה בוחר בדברים הגופיים ומבזה ומואס הדברים הנפשיים ויעקב היה אוחז בדברים הנפשיים אותם שהיה עשו מבזה אותם ודש בעקביו **עד שמפני זה נקרא יעקב לא עקב בלבד** כמו עשו כי הנה נתוסף בו אות היוד שהיא מאותיות הקב"ה ולפי שהיה דבק בו תמיד. ואולי שלזה כוונו ר"זל באמרם ויקרא שמו יעקב הקדוש ברוך הוא קראו כן. והד' לרמוז שכבר יהיו ימים רבים שיהיו **יעקב וזרעו תחת רגלי עשו גולים ומשועבדים אליו** ולרמוז לזה גם כן היתה ידו אוחזת בעקב עשו כאלו הוא תחת רגליו. והה' לרמוז **שממשלת יעקב האמתית ואחיזתו התמידית מבלי הפסק תהיה באחרית עשו** וכמו שיעד הנביא (עובדיה א' ח"י) והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש ודלקו בהם ואכלום וגו'. ואמר ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו ולכן המשיל ממשלת יעקב באחיזה ונפילת עשו בעקבו שהוא אחרית גופו וסופו לרמוז שיהיה יעקב מושל בהיות עשו בעקבו וסופו וממשלתו ולזה כוונו חז"ל באמרם בעקב עשו סימן שאין זה מספיק לגמור מלכותו עד שזה עומד ונוטלה ממנו. והותר[ה] עם מה שפירשתי **השאלה הו'**.

IV.

7. שמות רבה כה:ה (Shmot Rabbah 25:5)

וַיֹּאמֶר יְקֹנֶק אֶל־מֹשֶׁה הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֵּצֵא הָעָם וְלָקְטוּ דְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַעַן אֲנֹסְנוּ הַיֵּלֶךְ בְּתוֹרַתִי אִם־לֹא: (שמות טז:ד)

Hashem said to Moshe: **Behold I will rain bread from heaven for you**, and the people will go out and gather a certain portion every day, that I may test them whether they will follow my Torah, or not.

You will find thagt everything Avraham Avinu did for the angels on his own, Hashem did for his children in the desert; he said 'Let some water be taken' via a messenger, and Hashem gave them water via a messenger (Shmot 17)...he said 'and wash your feet', and Hashem paid them back in the desert (Ezekiel 16)...he said 'and rest yourselves under the tree', and Hashem 'spread a cloud for a covering' (Psalms 105), he accompanied them 'and Avraham went with them to send them off', and Hashem repaid his children (Shmot13), **he said 'I will fetch a loaf of bread', and Hashem said 'Behold I will rain bread from heaven for you...'**

8. בראשית רבה מג:ט (Breishit Rabbah 43:9)

(כא) וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־סֹדֶם אֶל־אַבְרָם תֵּן־לִי הַנֶּפֶשׁ וְהַרְכָּשׁ קַח־לָךְ: (כב) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־מֶלֶךְ סֹדֶם הֲרַמְתִּי יָדִי אֶל־יְקֹנֶק אֶל עֲלִיוֹן קִנְיָה שְׂמִימִים וְאַרְצָ: (כג) **אִם־מְחוּט וְעַד שְׂרוּךְ־נֶעַל** וְאִם־אֶקַּח מְכַל־אֲשֶׁר־לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשִׂיתִי אֶת־אַבְרָם: (בראשית יד:כא-כג)

And the king of Sedom said to Avram 'Give me the people, and the goods take for yourself.' And Avram said to the king of Sedom 'I have raised my hand to [G-d] that I will take nothing from a thread even to a shoelace, and that I will not take anything that is yours, lest you say 'I have made Avram rich. (Breishit 14:21-23)

[Not] from a thread, Rabbi Abba said: Hashem said to him-you said not from a thread, I vow that I will give your children the mitzvah of Tzitzit [which Targum translates as a *thread* of Techeilet]...**nor even to a shoelace**, I vow to give your children the mitvah of *yibum* [regarding which the Torah says 'and she will remove the *shoe* from his foot']

9. בראשית רבה מח:ז (Breishit 48:7)

(א) וַיֵּרָא אֵלָיו יְקֹנֶק בְּאֵלְנֵי מַמְרָא **וְהוּא יֹשֵׁב פְּתַח־הָאֵהָל** כְּחֹם הַיּוֹם: (בראשית יח:א)

:And Hashem appeared to him in Eilonei Mamreh, **as he sat in the tent door** in the heat of the day

As he sat in the tent door in the heat of the day; Rabbi Berechiah from Rabbi Levi said: it says as he sat [to indicate] that he started to rise, but Hashem said to him - 'be seated, you are a sign to your children. Just as you sit and the Divine Presence stands [by you], so too shall your children be seated and the Divine Presence will stand above them...when [they] enter synagogues and halls of study and recite the Shema and they are seated in My honor and I am above them...